

[Domov](#) > ... > [Denarni Zahtevki](#) > [Zavarovanje Premoženja Med Postopkom Uveljavitve Terjatve V Državah EU](#)
> Northern Ireland

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Severna Irska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Sodna odredba o prepovedi ali negativna odredba – Odredba, da se nekaj ne stori ali da se z nečim preneha. To je najpogostejša vrsta odredbe.

Obvezna odredba ali pozitivna odredba – odredba, da se opravi neko dejanje ali odpravi škoda zaradi prejšnjega dejanja.

Odredba *quia timet* – odredba, da se opravi neko dejanje ali da se ne opravi, da bi se preprečila škoda, ki še ni nastopila.

Odredba „Mareva“ – odredba, s katerim se tožencu prepreči, da bi dvignil ali odsvojil svoja sredstva z namenom, da bi postala sodna odločba o odškodninskem zahtevku neizvršljiva. Odredba lahko določa nadomestilo življenjskih stroškov toženca, poslovnih izdatkov in sodnih stroškov.

Zaveza namesto odredbe – to pogosto ponudi nasprotna stranka v postopku s predlogom za izdajo sodne odredbe, in če jo tožnik sprejme, mora biti podana v pisni obliki ali ustno na zapisnik pri sodišču.

Odredba o preiskavi in zavarovanju lastnine – ta ima dvojni namen:

- da se zavaruje lastnina, ki je predmet tožbe, tako da bo lahko uspešna stranka v postopku dobila povrnjeno neokrnjeno lastnino ali da bi neokrnjena ostala njena vrednost ter
- da omogoči preiskavo lastnine za zbiranje dokazov za tožbo. Sodišče lahko izda tudi odredbo, s katero za izvršitev odredbe dovoli vstop na zemljišča stranke.

Odredba „Anton Piller“ – ta tožnika, njegovega odvetnika ali drugega odgovornega zastopnika pooblašča za zaseg stvari brez vnaprejšnjega opozorila toženca za namene zavarovanja ali zbiranja dokazov.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Vloga za začasni ukrep se lahko predloži kadar koli po uvedbi postopka in preden je bilo v njem odločeno. V nujnih zadevah se lahko začasni ukrep odobri pred začetkom postopka pod pogojem, da se postopek uvede takoj.

Postopek za vložitev vloge za začasni ukrep je določen v pravilih sodišča. Splošna pravila sodišča, ki se uporabljajo za višje sodišče, so poslovnik sodišča Court of Judicature v Severni Irski iz leta 1980, pravila, ki se

uporabljajo za grofijska sodišča, pa so poslovnik grofijskega sodišča (Severne Irske) iz leta 1981.

Vloga se običajno v obliki „predloga“ ali „sodnega poziva“ naslovi na oddelek višjega sodišča ali na gofijsko sodišče, kjer poteka postopek o glavni stvari.

Predlog ali sodni poziv morata vsebovati popravni ukrep, ki se predlaga, ter pravila sodišča, na podlagi katerih se vlaga vloga, pri čemer mu morata biti priložena zaprisežena izjava (ki jo pogosto poda odvetnik tožnika) in predlog odredbe.

Predlog ali sodni poziv je treba skupaj z zapriseženo izjavo in vsemi drugimi ustreznimi listinami tožencu vročiti najmanj dva cela dneva, preden je vloga na seznamu za obravnavo, čeprav lahko v nujnih zadevah sodišče za skrajšanje časa vročanja odobri opustitev.

Na višjem sodišču predlog običajno obravnava višji sodni uradnik (master), čeprav mora v nekaterih vrstah postopkov (navedenih v poslovniku sodišča Court of Judicature v Severni Irski iz leta 1980) predlog za sprejetje začasnega ukrepa obravnavati sodnik.

Grofijsko sodišče ima polna pooblastila za sprejetje začasnih ukrepov v zvezi zadevami v njegovi pristojnosti. Vloge, naslovljene na grofijsko sodišče, za izdajo začasne odredbe mora obravnavati sodnik grofijskega sodišča.

Predlog se lahko vloži *ex parte* brez vročitve predloga ali sodnega poziva osebi, zoper katero se vloži, v naslednjih okoliščinah:

- če je zadeva zelo nujna;
- če bi predhodno obvestilo povzročilo, da bi toženec ogrozil namen sklepa
- Po dogovoru so na primer vloge, vložene pred začetkom postopka, običajno vložene *ex parte*.
- Če je to dovoljeno ali odrejeno z zakonsko določbo ali poslovnikom.

Predlog, predložen *ex parte*, se predloži v posebni obliki, poimenovani „listina *ex parte*“ (*ex parte* docket), tožnikova naloga pa je, da v celoti in pošteno razkrije vsa pomembna dejstva. O vlogah za izdajo sklepov *ex parte* (razen vloge za izdajo sodnih odredb *ex parte*) običajno odloča sodnik ali višji sodni uradnik (master) brez obravnave. Odločitev o stroških predloga *ex parte* se običajno pridrži do obravnave.

2.2 Glavni pogoji

Sodne odredbe se prosto presojujejo. Sodišče lahko izda sodno odredbo kadar koli med postopkom, če se to zdi pravično in primerno. Sodišče izvaja svojo pravico do prostega preudarka za izdajo sodne odredbe v skladu s smernicami, določenimi v zadevi American Cyanamid/Ethicon [1975] AC 396. Prvič, tožnik mora izkazati, da obstaja pomembno vprašanje, ki ga je treba obravnavati v postopku. Sodnik bo nato presodil, ali je mogoče kršitev tožnikovih pravic nadomestiti s plačilom odškodnine. Sodnik lahko v nadaljevanju presodi ravnovesje ugodnosti med strankama, in če so te enakovredne, se daje prednost zavarovanju ali ponovni vzpostavitvi statusa quo, preden je bila storjena domnevna kršitev. Če gre za predlog za izdajo obvezne odredbe, je treba izkazati večjo potrebo, sodna odredba pa ne bo izdana, če se tožnik ne zaveže k plačilu odškodnine tožencu v primeru neuspešne tožbe ali če se izkaže, da je bila sodna odredba nepotrebna.

V predlogu za izdajo odredbe „Mareva“ mora tožnik:

- izkazati dobro utemeljene možnosti za obstoječi zahtevek za denarno odškodnino;
- dokazati, da ima toženec sredstva, ki jih lahko dvigne ali prikrije;
- dokazati obstoj tveganja, da bo toženec odsvojil sredstva pred izvršitvijo sodne odločbe.

Predlog za preiskavo lastnine se lahko predloži v zvezi z lastnino, ki je predmet postopka ali v zvezi s katero se lahko pojavijo vprašanja. Pravica do preiskave ni odvisna od tožnikovih možnosti za uspeh.

V predlogu za izdajo sklepa „Anton Piller“ mora tožnik izkazati, da obstaja realna možnost, da bo toženec uničil listine ali stvari, ki bi škodile njegovi obrambi, ali objavil gradivo, v zvezi s katerim ima tožnik pravico do zaupnosti.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predlog za izdajo sodne odredbe mora biti povezan z izvršljivo pravno pravico ali izvršljivim zahtevkom ali odvisen od njiju. Vendar pa cilj sodne odredbe ni uveljaviti pravice tožnika, temveč ohraniti ali ponovno vzpostaviti status quo do odločitve o tožbi.

Odredba „Mareva“ se lahko izda v zvezi z obstoječimi ali prihodnjimi sredstvi znotraj Severne Irske (ne glede na to, ali so predmet tožbe ali povezana z njo) ne glede na to, ali ima nasprotna stranka v postopku stalno prebivališče v Severni Irski ali pa se tam nahaja.

Sklep o preiskavi ali zavarovanju lastnine je mogoče pridobiti le v zvezi s fizično lastnino. To ni ustrezen postopek za vsebinski pregled listine, ki je na voljo v skladu s pravili, povezanimi z odkritjem listin.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Odredba se lahko izvrši na predhodni obravnavi. Odredba mora biti vročena nasprotni stranki v postopku, preden jo je mogoče izvršiti z odvzemom prostosti. Zaveza je izvršljiva enako kot sodna odredba.

Tretje osebe, kot so soproga toženca, odvetnik ali banka, ki so prejeli predlog za izdajo odredbe „Mareva“, so dogovorni za ohranitev sredstev toženca, ki so v njihovi posesti. Vendar pa odredba „Mareva“ učinkuje le zoper toženca in tožniku ne daje nobene prednosti pred upniki.

Odredba o preiskavi in zavarovanju lastnine se lahko izda le zoper stranko v postopku, tako da bo njegov učinek predmet soglasja tiste osebe, v čigar posesti je lastnina.

Odredba „Anton Piller“ ni nalog za preiskavo, torej ne more biti izvršena s prisilo, če pa je v odredbi določeno, naj se od toženca zahteva, da dovoli preiskavo, pomeni toženčeva odklonitev preiskave nespoštovanje odločbe sodišča, sodišče pa lahko na podlagi tega sklepa, da kaj prikriva.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Odredba je lahko:

- začasna – traja do konca obravnave;
- predhodna – traja določen čas.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Vsaka stranka se lahko pritoži zoper odredbo ali odločbo višjega sodnega uradnika (master) pri sodniku. Pritožbo je treba vložiti v petih dneh in mora biti drugi stranki v postopku vročena najmanj dva cela dneva, preden je pritožba uvrščena na seznam obravnjav. Petdnevni rok je mogoče po prosti presoji sodišča podaljšati, vendar pa mora biti sodišče prepričano, da za to obstajajo dobri razlogi. Vendar pa se stranka ne more pritožiti zoper zavezo. Zoper zavrnitev predloga *ex parte* se lahko tožnik pritoži, nasprotna stranka v postopku pa namesto pritožbe predloži predlog za razveljavitev odredbe.

Pritožba pomeni celotno ponovno obravnavo, čeprav pritožnik svojo zadevo predstavi prvič. Čeprav se lahko predložijo novi dokazi, bo sodnik težko sprejel nove dokaze, razen če za to ne obstajajo dobri razlogi.

Zoper začasno odredbo grofijskega sodišča se je mogoče pritožiti pri sodniku višjega sodišča s ponovno obravnavo ali s predložitvijo zadeve pritožbenemu sodišču.

Sorodne povezave

[Sodna služba Severne Irske](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.